

Doručeno dne: 4. 2. 2014

odbor archivní správy a spisové služby
Milady Horákové 5/133
Praha 6
166 21

Č. j. MV- 3297-6/AS-2013

Praha 4. února 2014

Vážený pan
Tomáš Pecina
Slezská 1668/56
120 00 Praha 2

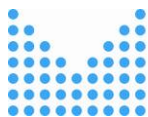
Tomáš Pecina - stanovisko odboru archivní správy a spisové služby MV

Vážen pane Pecino,

stran Vaší stížnosti na postup Archivu bezpečnostních složek, dokumentovaný na případu poskytnutí informací panu Rossu Hedvickovi s badatelského listu paní MVDr. Veroniky Valdové sděluji následující:

Předmětem stížnosti je především skutečnost, že Archiv bezpečnostních složek (dále jen „archiv“) sdělil panu Rossu Hedvickovi z USA informace o tom, kdo, kdy a jaké archiválie studoval v uvedeném archivu. Vaši stížnost v téže věci archiv prohlásil za bezdůvodnou a postup archivu v souladu s příslušnými právními předpisy, neboť podle jeho názoru nebyly osobní údaje ani citlivé údaje panu Hedvickovi sděleny. Argumentuje skutečností, že postupoval podle ustanovení § 12 odst. 2 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“), podle něhož na žádost pana Hedvicka bylo správcem osobních údajů (t. j. archivem jako správcem archivních souborů) sděleno, kdo (tedy jaký badatel) byl příjemcem, resp. kdo zpracovával osobní údaje pana Hedvicka (rozumí se, kdo nahlížel do archiválií v archivních souborech, v nichž figuruje jméno pana Hedvicka).

K pochopení předmětné záležitosti je nutné nejprve objasnit, jaké postavení zaujímá v rámci činnosti archivu badatelský list, něhož byly panu Rossu Hedvickovi sděleny. Obecně je známo, že badatelský list obsahuje údaje žadatelů o nahlížení do archiválií a eviduje pohyb archiválií zapůjčených k nahlížení. Badatelský list jako dokument je určen výhradně pro vnitřní potřeby archivu, který ho vede a ukládá, a to za účelem ochrany archiválií (srovnej ustanovení § 35 odst. 1 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „zákon o archivnictví“). Údaje v něm uvedené nejsou určeny ke zveřejnění nebo k předání třetí osobě. Důvodem je skutečnost, že údaje vedené v badatelském listu včetně údajů o badatelském tématu (tématech), které je

archiv oprávněn na základě zákona o ochraně osobních údajů zpracovávat [§ 5 odst. 1 písm. e); odst. 2 písm. g)], jsou součástí badatelova (občanova) soukromí. Subjekt údajů, jímž je zde badatel, tedy má právo na ochranu soukromého a osobního života a správce, který zpracovává jeho osobní údaje, je povinen na tato jeho práva dbát (§ 5 odst. 3 zákona o ochraně osobních údajů). Archiv jako správce (osobních údajů) není poté oprávněn poskytovat třetí osobě jakékoliv informace, které se týkají osoby badatele, tedy ani téma studia a jeho účel, byť tyto údaje samy o sobě osobními údaji nejsou.

Z toho tedy plyne, že badatelské listy musí být v archivu ukládány tak, aby k nim jiní badatelé neměli přístup a možnost údaje v nich obsažené využít či neužít (§ 13 odst. 1 a 2 zákona o ochraně osobních údajů). Pokud sám badatel své badatelské téma nezveřejní nebo neposkytne třetí osobě dobrovolně, nemůže tak učinit archiv, neboť studium samo je pro badatele ve veřejných archivech většinou soukromou záležitostí. Občan, který uplatňuje požadavek na předání informací z badatelského listu, proto musí být odmítnut, a to i v případě, že informací se domáhá podle zákona č. 106/1999, o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, jako informací provozních.

Další problém této kauzy, nastolený samotným archivem (k tomu srovnej č. j. ABS 70691/2012 R), tkví v problematice interpretace příslušných ustanovení zákona o ochraně osobních údajů a jejich působnost na činnost archivu při předkládání archiválií ke studiu, a to zejména ve smyslu případného poskytování údajů o badatelích osobám, o nichž jsou v archiváliích vedeny informace. Archiv považuje studium archiválií za zpracování osobních údajů ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů a proto má za správné, že ve shodě s ustanovením § 12 odst. 2 písm. d) zákona o ochraně osobních údajů je oprávněn takové údaje o badatelích poskytovat. To je však omyl. Archiv sám totiž nerozlišuje mezi problematikou předkládání archiválií ke studiu a vydávání informací z dokumentů, které archiváliemi nejsou. Problematiku nahlížení do archiválií řeší ustanovení § 37 až § 41 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Při řešení problematiky je proto nutné vycházet z předpokladu, že studium archiválií **není** zpracováváním osobních údajů podle zákona o ochraně osobních údajů. Lze se tak domnívat z následujícího: Samotný zákon o ochraně osobních údajů, který v ustanovení § 5 vymezuje povinnosti správce údajů při jejich zpracování, sám v ustanovení § 3 odst. 6 písm. h) uvádí, že ustanovení § 5 etc. se **nepoužijí** pro zpracování osobních údajů nezbytných pro plnění povinností správce stanovených zvláštními zákony pro zajištění činností spojených se zpřístupňováním svazků bývalé Státní bezpečnosti. Z toho plyne, že nahlížení do archiválií, a v tomto případně konkrétně archiválií vzniklých z činnosti bývalé Státní bezpečnosti, se neřídí ustanoveními zákona o ochraně osobních údajů. To ostatně vyplývá také z ustanovení § 37 odst. 11 zákona o archivnictví, podle něhož jsou určité, přesně vyjmenované druhy archiválií vzniklých před 1. lednem 1990 ze zákona o archivnictví přístupné každému badateli absolutně, tedy bez omezení. K těmto archiváliím patří

také archiválie vzniklé z činnosti bývalé Státní bezpečnosti. Poskytování údajů o badatelích osobám, o nichž jsou v archiváliích vedeny informace, tedy nelze spojit s ustanoveními zákona o ochraně osobních údajů.

Z výše uvedeného shrnuji: Vaše stížnost na postup archivu byla oprávněná. Odbor archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra proto bude vyžadovat po archivu kromě zaslání dopisu Vám s příslušným vyjádřením také přijetí takových opatření, aby se obdobná záležitost již nemohla opakovat. Prostředky k dosažení nápravy je zejména řádné proškolení zaměstnanců archivu, v jejichž pracovní náplni je kromě jiného nakládání s badatelskými listy.

PhDr. Jiří Úlovec
ředitel
podepsáno elektronicky

Vyřizuje: PhDr. Jiří Úlovec
tel. č.: 974 847 601
e-mail: assekret@mvcv.cz